

Hyvinvointialueiden neuvottelut, syksy 2020

SM/Pelastusosasto

Hallitusneuvos Ilpo Helismaa

Pelastustoimen toimintaympäristö ja palvelutarpeet

Päivittäiset palvelutarpeet, kuten pelastustoiminta, ensihoito ja valvonta, edellyttävät:

- Jatkuvaa paikallista ja alueellista valmiutta sekä hyvää suorituskykyä
- Yhdenvertaista palvelutasoa koko maassa
- Muiden viranomaisten osallistumista pelastustoimintaan

Suuronnettomuuksien, laaja-alaisten tilanteiden, häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aiheuttamat palvelutarpeet edellyttävät:

- Valmiutta toimia osana alueellista tai valtakunnallista organisaatiota
- Tehokasta alueellista ja valtakunnallista johtamista
- Yhdenmukaista operatiivista organisaatiota ja toimintamalleja
- Muiden viranomaisten laajaa osallistumista pelastustoimintaan pelastusviranomaisen yleisjohtolla

Pelastustoimen uudistuksen tavoitteet

Pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaan pelastustoimen palveluita parannetaan ohjausta tehostamalla niin, että palvelut ovat nykyistä yhdenmukaisempia ja pelastustoimi voi toimia alueellisen toiminnan lisäksi valtakunnallisena organisaationa

- Ihmisten, yhteisöjen ja yhteiskunnan turvallisuus paranee
- Pelastustoimen yhdenmukaisempi organisaatio toimii nykyistä tehokkaammin valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti
- Pelastustoimen valtakunnallinen johtaminen on nykyistä tehokkaampaa
- Pelastustoimen palvelut ovat nykyistä yhdenvertaisempia, laadukkaampia ja kustannusvaikuttavampia
- Palvelut harva-alueilla ja voimakkaasti kasvavissa keskuksissa varmistetaan
- Ensihoitopalveluiden synergia turvataan
- Pelastustoimen johtaminen, ohjaus ja valvonta perustuvat systemaattiseen tutkimus-, kehittämis- ja arviointitoimintaan

Ensihoitopalvelut –yhteistyön tavoitteet

Pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaan pelastuslaitosten sosiaali- ja terveydenhuollolle tuottaman ensihoitopalvelun synergia turvataan uudistuksessa

Pelastustoimen hoitaessa ensihoito- ja ensivastetehtäviä voidaan sekä pelastustehtäviin että ensihoito- ja ensivastetehtäviin käyttää

- samaa asemaverkostoa, henkilöstöä ja sopimuspalokuntia
- samoja toimintamalleja, tukitoimintoja ja yhteisiä harjoituksia sekä
- yhteistä vara- ja suuronnettomuusvalmiutta

Yhteistyöllä turvataan

- pelastustoimen ja ensihoidon synergian sekä moniammatillinen osaamisen hyödyntäminen kaikissa turvallisuustilanteissa
- kustannustehokkaat ja laadukkaat ensihoitopalvelut koko maassa
- kansallinen toimintavalmius ja suorituskyky päivittäisissä onnettomuuksissa, häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa
- palvelut harvaan asutuilla alueilla

Pelastustoimi hallintouudistuksessa

- Pelastustoimi on alueellistettu jo 2004 – muutos pienempi kuin SOTEssa
- Rahoitusmalli perustuu asukasmäärään, asukastiheyteen ja riskeihin
- Pelastustoimessa palvelut viedään pääasiassa asiakkaan luokse
 - Pelastustoiminta, valvonta, turvallisuusviestintä
 - Edellyttää riittävän tiheää palveluverkkoa jatkossakin
- Lausuntopalaute, arviot ja linjaukset:
 - Lakisääteisen palvelutason rahoituksessa 79 M€ vaje
 - Edellyttää SM ja VM yhteistyössä uudelleen tarkastelua
 - Vastuu lakisääteisestä palvelutasosta kunnilla vuoden 2022 loppuun asti
 - Riskikertoimien tekijät ja niiden painokertoimet arvioidaan uudelleen
 - Riskiarviointimallia kehitetään pitkällä aikavälillä yhdessä alueen pelastustoimien kanssa

Pelastustoimen organisoituminen hyvinvointialueella

Pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaisesti pelastustoimi ja sosiaali- ja terveydenhuolto siirretään omina toimialoinaan kunnilta hyvinvointialueiden järjestettäväksi

- Hyvinvointialue on nähtävä neutraalina ja toimialariippumattomana alustana, jolle nyt ja mahdollisesti myöhemmin muut siirrettävät toimialat organisoidaan
- Hyvinvointialue organisoii sen järjestämisvastuulle siirtyvät molemmat toimialat omiksi osikseen hyvinvointialuekonsernia
- Pelastustoimen organisoimismallin on perustuttava pelastustoimen omiin tarpeisiin
- Järjestämisvastuun siirto ei merkitse hallinnon tai toiminnan integraatiota toimialojen välillä
- Tehokkaan kansallisen johtamisen ja ohjauksen näkökulmasta on välttämätöntä, että pelastustoimen organisoiminen hyvinvointialueilla toteutetaan mahdollisimman yhdenmukaisesti
- Tässä tarkoituksessa sisäministeriö laatii pelastustoimen organisaation valmistelua varten alueen pelastustoimien käyttöön suunnitelman yhteiseksi hallintomalliksi
- Toimialojen yhteistyö väliaikaishallinnossa ja muussa valmistelussa on tärkeää erityisesti henkilöstöhallinnon ja ICT-järjestelmien valmistelussa

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

Kirkkokatu 12, Helsinki
PL 26, 00023 Valtioneuvosto
Vaihde 0295 480 171
www.intermin.fi